

Filozofski fakultet u Zagrebu  
Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti  
Katedra za poljski jezik i književnosti

## **PRIJEDLOG PROGRAMA**

### **STUDIJA POLJSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI**

#### **PREDDIPLOMSKI STUDIJ**

#### **Sadržaj**

1. UVOD .....	1
2. OPĆI DIO.....	2
2.1. Naziv studija.....	2
2.2. Nositelj studija.....	2
2.4. Uvjeti upisa na studij.....	2
2.5. Preddiplomski studij.....	3
3. OPIS PROGRAMA.....	3
3.1. Popis kolegija .....	3
3.1.1. Preddiplomski studij.....	3
3.2. Opis kolegija .....	5
3.3. Struktura studija .....	25
3.3.1. Preddiplomski studij.....	25
3.4. Popis kolegija i/ili modula koje student može izabrati s drugih studija.....	27
3.5. Popis kolegija i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku .....	27
3.7. Način završetka studija.....	27

**Zagreb 2005.**

## 1. UVOD

Studij poljskog jezika i književnosti oslanja se na dugu i plodnu tradiciju hrvatsko-poljskih kulturnih i znanstvenih kontakata, koji sežu još u 15. stoljeće. Osnovan je 1966. godine kao proširenje lektorata poljskog jezika, koji je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu djelovao od 1919. godine. Studij je najprije bio trogodišnji (tzv. B predmet), a od 1986. godine četverogodišnji (A predmet).

Katedra za poljski jezik i književnost, kao njegov izvođač, vidi studij poljskog jezika i književnosti (polonistike) kao jedan od središnjih programa koji mogu unaprijediti odnose između dvije zemlje i dva naroda – u okviru širih europskih integrativnih procesa. Poljski je, s jedne strane, jedan od službenih jezika Europske unije, za koji Hrvatska mora imati stručnjake – kvalitetne prevodioce, što podrazumijeva dobre poznavatelje njezinog jezika i kulture. S druge strane, s obzirom na velik interes za studij hrvatskog jezika i književnosti u Poljskoj (šest studija kroatistike, nekoliko stotina studenata), studij polonistike u Zagrebu nameće se kao imperativ u procesu jačanja bilateralnih odnosa, koji imaju važnu ne samo kulturno-znanstvenu, nego i gospodarsku dimenziju (to su, primjerice, pokazale potrebe «Plive» i «Podravke», koje su prisutne u Poljskoj i u kojima je zaposleno više svršenih studenata zagrebačke polonistike; pokazuje to i turizam, te druge grane gospodarstva). Zbog toga Katedra za polonistiku pristupa osmišljavanju novog programa studija u uvjerenju da se, na temeljima bolonjskog procesa, može osmisliti moderniji i funkcionalniji sustav studiranja, koji će odgovoriti izazovima vremena.

Novi program studija sastavljen je stoga u skladu s predviđanjima o potrebama tržišta rada, ali pritom ne zaboravlja ni vlastita dostignuća i znanstvene interese. Preddiplomski studij (6 semestara) nudi program obrazovanja utemeljen na široko shvaćenoj profesionalnoj mobilnosti, te omogućuje stjecanje kompetencija na razini temeljnih polonističkih znanja i vještina (dobro znanje jezika, refleksija o jezičnom sustavu, poznavanje najvažnijih obilježja kulture i njezinih kodova, opće snalaženje u poljskoj književnosti), što je preduvjet za relativno brzu adaptaciju na poslovima u kojima je poznavanje poljskog jezika i kulture samo jedan od elemenata profesionalnog profila.

Program studija poljskog jezika i književnosti temelji se na suvremenim znanstvenim spoznajama u predmetu, kao i na modernim metodologijama nastavnog i stručnog rada, pri čemu se u obzir uzimaju i tradicija hrvatske polonistike i slavistike, te pedagoška iskustva i spoznaje poljskih sveučilišnih i znanstvenih središta (s kojima zagrebačka polonistika održava žive kontakte). Međutim, u aspektu organizacije nastave i ciljeva studija, studij polonistike usporediv je prije svega s istim studijima u drugim europskim zemljama, što znači da odgovara specifičnim potrebama matične sredine i zahtjevima njezina tržišta: zbog tradicionalno jačih uzajamnih veza između slavenskih naroda usporediv je naročito sa studijima polonistike u tim sveučilišnim središtima (npr. Bratislava, Prag, Sofija i sl.).

Temeljeći se na sustavu dvopredmetnosti, studij poljskog jezika i književnosti nastoji ujedno ostvariti funkcionalnu otvorenost prema drugom odabranom studiju u okviru režima studija na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, kao i prema programima drugih studija na istom fakultetu, na drugim fakultetima Sveučilišta u Zagrebu, kao i na europskim sveučilištima – što je pretpostavka za ostvarenje visokog stupnja mobilnosti studenata.

## **2. OPĆI DIO**

### **2.1. Naziv studija**

Studij poljskog jezika i književnosti – preddiplomski studij

### **2.2. Nositelj studija**

Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za zapadnoslavenske jezike i književnosti, Katedra za poljski jezik i književnost

**Izvođač studija:** Katedra za poljski jezik i književnost

### **2.3. Trajanje studija**

Preddiplomski studij - 3 godine

### **2.4. Uvjeti upisa na studij**

Položen klasifikacijski ispit u okviru sustava klasifikacijskih ispita na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

## 2.5. Preddiplomski studij

Program preddiplomskog studija obuhvaća jezične vježbe, kolegije iz poljske književnosti, kulture, jezika, izbornih predmeta, te terensku nastavu, pri čemu svi oni, uz izuzetak izbornih, tvore jezgru preddiplomskog studija poljskog jezika i književnosti.

Cilj preddiplomskog studija je stjecanje osnovnih znanja, vještina i kompetencija iz predmeta poljski jezik i književnost: usvajanje govorne i pisane kompetencije u poljskom jeziku, upoznavanje s poljskom kulturom i civilizacijom te glavnim pravcima razvoja poljske književnosti, svladavanje osnova gramatike poljskog jezika, uvježbavanje najvažnijih funkcionalnih stilova, usvajanje osnovnih vještina stručnog prevođenja, stjecanje uvida u sličnosti i razlike polonistike i kroatistike i dr. Jezične vježbe donose u svim semestrima po 6 bodova, a stručni kolegiji 3 ili 4 boda. Terenska nastava donosi dodatna 2 boda.

Preddiplomski studij poljskog jezika i književnosti završava polaganjem svih ispita na kolegijima koji tvore jezgru studija, tj. prikupljanjem 90 bodova (s terenskom nastavom 92 boda).

Završnost tog stupnja obrazovanja daje mogućnost zapošljavanja u institucijama u području kulture, turizma, gospodarstva (inokorespondencija), državnoj upravi, medijima i sl. – svagdje gdje se traži poznavanje poljskog jezika na razini kompetencija preddiplomskog studija polonistike.

**Stručni naziv:** *Baccalaurea/baccalaureusa humanističkih znanosti, smjer poljski jezik i književnost.*

## 3. OPIS PROGRAMA

### 3.1. Popis kolegija

#### 3.1.1. Preddiplomski studij

##### I. semestar

##### Obvezni kolegiji:

*Jezične vježbe I*, 6 sati – 6 bodova

*Uvod u studij poljske književnosti*, 3 sata (2+1) – 4 boda

*Fonologija i povijest poljskih glasova*, 2 sata

*Fonolaboratorijske vježbe i transkripcija*, 1 sat – ukupno 5 bodova

##### II. semestar

**Obvezni kolegiji:**

*Jezične vježbe II*, 6 sati – 6 bodova

*Poljska kultura i civilizacija*, 3 sata (2+1) – 4 boda

*Fleksija i semantika vrsta riječi*, 3 sata – 5 bodova

**III. semestar****Obvezni kolegiji:**

*Jezične vježbe III*, 6 sati – 6 bodova

*Uvod u lingvistiku i standardiziranje poljskoga književnog jezika*, 3 sata (2+1) – 4 boda

*Opisna tvorba riječi s elementima povijesne gramatike*, 3 sata (1+2) – 5 bodova

**IV. semestar****Obvezni kolegiji:**

*Jezične vježbe IV*, 6 sati – 6 bodova

*Poljska književnost od modernizma do postmodernizma*, 3 sata (2+1) – 5 bodova

*Sintaksa poljskog jezika*, 3 sata (2+1) – 5 bodova

**V. semestar****Obvezni kolegiji:**

*Jezične vježbe V*, 6 sati – 6 bodova

*Poljska književnost do modernizma*, 4 sata (2+2) – 6 bodova

**Izborni kolegiji:**

*Uvod u teoriju književnosti*, 2 sata (1+1) – 3 boda

*Staroslavenski jezik*, 2 sata – 3 boda

*Poljski dijalekti i sociolekti*, 2 sata – 3 boda

**VI. semestar****Obvezni kolegiji:**

*Jezične vježbe VI*, 6 sati – 6 bodova

*Frazeologija poljskog jezika*, 2 sata (1+1) – 3 boda

**Izborni kolegiji:**

*Hrvatski jezik*, 4 sata – 5 bodova

Književni/kulturološki kolegij iz srodnih studijskih grupa, 4 sata – 5 bodova

**3.2. Opis kolegija**

**PREDDIPLOMSKI STUDIJ**

**I. SEMESTAR**

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Jezične vježbe I*

ECTS bodovi – **6 bodova**

Jezik: **Poljski**

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 6 sati (3x2 sata tjedno)

**Uvjeti:** Upis u I. semestar studija poljskog jezika i književnosti

**Ispit:** Kolokvij

**Sadržaj:** Kroz jezične vježbe student nakon prvog semestra stječe osnovnu jezičnu kompetenciju.

Koristi se komunikacijska metoda nastave s proširenim leksičkim fondom. U izvođenju nastave koriste se audio-vizualni materijali (video tečaj poljskog jezika *Uczmy się polskiego*). Tijekom cijelog semestra lektor prati i provjerava napredovanje studenata malim pismenim provjerama i aktivnim uključivanjem svakog studenta u nastavu.

**Cilj:** Stjecanje osnovne jezične kompetencije, što podrazumijeva sposobnost razumijevanja elementarnih sadržaja i intencija u pisanom i govornom iskazu vezanom uz tipične komunikacijske situacije.

**Obvezna literatura:**

Priručnici: W. Miodunka, *Uczmy się polskiego I*, Warszawa 1996; A. Dąbrowska, R. Łobodzińska, *Polski dla cudzoziemców*, Wrocław, 1998.

**Dopunska:** M. Pasięka, *Język polski dla cudzoziemców – ćwiczenia dla początkujących*, Wrocław, 2001; M. Moguš, N. Pintarić, *Poljsko-hrvatski rječnik*, Zagreb, 2002.

**Predmet:** Poljska književnost

**Kolegij:** Uvod u studij poljske književnosti

**ECTS bodovi:** 4 boda

**Jezik:** Hrvatski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 3 sata tjedno (2 sata predavanja i 1 sat seminara)

**Uvjeti:** Upisan I. semestar studija

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Predmet ovoga kolegija je povijesni pregled književnih formacija, periodizacija, opće karakteristike pojedinih razdoblja, povijesni uvjeti u kojima su se formirala te usporedba sa zapadnoeuropskom i hrvatskom književnošću (odnosno specifično poljska obilježja pojedinih književnih razdoblja). Opis karakteristika pojedinih razdoblja odnosi se prvenstveno na kulturološki aspekt, ali i na formiranje te promjene književnog jezika, književnih vrsta, dok su pojedini pisci i njihova djela svedeni samo na najuži izbor.

**Cilj:** Apsolviranjem ovog kolegija studenti stječu temeljna znanja neophodna za daljnje proučavanje poljske književnosti – povijesni i kulturološki okvir nastajanja pojedinih književnih razdoblja.

**Literatura:**

**Obvezatna:** Z. Malić, *Pregled poljske književnosti*, u: *Svjetska književnost*, knjiga VII, Liber, Zagreb, 1975; Z. Malić, *Mickiewicz itd. Rasprave, članci i eseji o poljskoj književnosti*, Biblioteka Književna smotra, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2002. (odabrana poglavlja); Z. Malić, *Iz povijesti poljske književnosti*, Biblioteka Književna smotra, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2004.

**Dopunska:** Z. Malić, *O Janu Kochanowskom*, Književna smotra, 1999, br. 112-113, str.109-121, Blažina, D., *H. Sienkiewicz: povijesni roman i Quo Vadis*, u: Sienkiewicz, H., *Quo Vadis*, Školska knjiga, Zagreb, 1995, str. 545-564.

**Neobvezatna:** C. Miłosz, *Historia literatury polskiej do roku 1939*, Kraków 1994.

**Naziv predmeta:** Gramatika poljskog jezika

**Naziv kolegija:** Fonologija i povijest poljskih glasova

**ECTS bodovi:** 5 bodova (zajedno s *Fonolaboratorijskim vježbama i transkripcijom*)

**Jezik:** Hrvatski i poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 2 sata tjedno (2 sata predavanja)

**Uvjeti:** Upisan I. semestar studija

**Ispit:** Usmeni i pismeni (transkripcija poljskog teksta); zajednički s *Fonolaboratorijskim vježbama i transkripcijom*.

**Sadržaj:** Nakon uvodne provjere znanja iz hrvatske fonetike i fonologije obrađuje se fonološki sustav poljskog jezika s posebnim osvrtom na povijesni razvitak glasova. Posebno se analiziraju sustav samoglasničkih i suglasničkih fonema, glasovne skupine, glasovne promjene, tipologija naglaska, prozodijska obilježja. Prati se sudjelovanje studenata u nastavi, a postignuti rezultati bilježe se i ocjenjuju na kraju svakog radnog tjedna.

**Cilj:** Po završetku kolegija studenti trebaju usvojiti osnovna znanja iz poljske fonetike i fonologije. Posebna se pozornost usmjerava na kontrastivnu analizu tih lingvističkih područja u oba jezika.

**Obvezna literatura:**

M. Dłuska, *Fonetyka polska*, PWN, Warszawa, 1981; D. Ostaszewska, J. Tambor, *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, PWN, Warszawa, 2004; J. Strutyński, *Zarys gramatyki polskiej*, I. sv. Fonetyka i fonologia, Kraków, 1992; M. Wiśniewski, *Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego*, Toruń, 2001.

**Dopunska literatura:**

S. Babić, D. Brozović, M. Moguš, S. Pavešić, I. Škarić, S. Težak, *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, HAZU - Globus, Zagreb, 1991; T. Lehr-Splawiński, *Gramatyka języka polskiego*, Ossolineum, Wrocław, 1952.

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Fonolaboratorijske vježbe i transkripcija*

**ECTS bodovi:** 5 bodova (zajedno s kolegijem *Fonologija i povijest poljskih glasova*)

**Jezik:** Hrvatski i poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 1 sat tjedno (1 sat vježbi), uz korištenje opreme fonolaboratorija

**Ispit:** Zajednički s kolegijem *Fonologija i povijest poljskih glasova*

**Sadržaj:** Vježbe se nadovezuju na seminar *Fonologija i povijest poljskih glasova*. Naglasak se postavlja na praktično učenje pravilnog izgovora s obzirom na fonetičke pojave koje su, zbog posebnosti poljskog jezika, problematične za govornike hrvatskog jezika. Studenti, osim izgovora, uče transkribirati poljski jezik. Zbog učinkovitosti rada i tehničkih uvjeta fonolaboratorija vježbe su predodređene za manje grupe.

**Cilj:** Postići kod studenata pravilan izgovor i intonaciju.



**Literatura:**

D. Ostaszewska, J. Tambor, *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, PWN, Warszawa, 2004; vlastiti audiomaterijal.

**II. SEMESTAR**

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Jezične vježbe II*

**ECTS bodovi** – 6 bodova

**Jezik:** Poljski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status :** Obvezni

**Oblik nastave:** Vježbe, 6 sati tjedno (3x2 sata)

**Uvjeti:** Položen kolokvij na *Jezičnim vježbama I*

**Ispit:** Pismeni i usmeni ispit; obuhvaća znanja i vještine stečene na *Jezičnim vježbama I i II*

**Sadržaj:** Nastavak rada na stjecanju osnovne jezične kompetencije. I dalje se koristi komunikacijska metoda nastave s proširenim leksičkim fondom te audio-vizualni tečaj (*Uczmy się polskiego II*).

Tijekom cijelog semestra lektor prati i provjerava napredovanje studenata malim pismenim provjerama i aktivnim uključivanjem svakog studenta u nastavu.

**Cilj:** Stjecanje jezične kompetencije za pisano i govorno izražavanje na poljskom jeziku na razini certifikata B1, kao i sposobnosti razlikovanja i korištenja formalnog i neformalnog poljskog jezika. Studenti upoznaju najvažnije sociokulturne konvencije koje se koriste u komunikaciji.

**Obvezna literatura:**

Priručnici: W. Miodunka, *Uczmy się polskiego II*, Warszawa, 1996; A. Dąbrowska, R.Łobodzińska, *Polski dla cudzoziemców*, Wrocław, 1998.

**Dopunska:** M. Pasięka, *Język polski dla cudzoziemców – ćwiczenia dla początkujących*, Wrocław, 2001; M. Moguš, N. Pintarić, *Poljsko-hrvatski rječnik*, Zagreb, 2002.

**Naziv predmeta:** Poljska kultura

**Naziv kolegija:** *Poljska kultura i civilizacija*

**ECTS bodovi:** 4 boda

**Jezik:** Hrvatski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 3 sata tjedno (2 sata predavanja i 1 sat seminara)

**Uvjeti:** Upisan II. semestar studija poljskog jezika i književnosti

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Studenti se upoznaju s poljskom kulturnom i političkom povijesti od početaka stvaranja poljske države do kraja 20. stoljeća. Posebna se pozornost pridaje razdobljima i događajima iz poljske povijesti koji su imali veliku važnost za stvaranje poljskog kulturnog identiteta. Prezentiraju se i obrađuju najvažnija dostignuća iz povijesti poljske umjetnosti: glazbe, slikarstva, arhitekture.

Na ovaj se kolegij funkcionalno nadovezuje terenska nastava - jednotjedni boravak studenata u Poljskoj tijekom kojega se organiziraju susreti s poljskim studentima, posjete poljskim sveučilištima gdje studenti slušaju predavanja i seminare iz poljskog jezika i/ili književnosti, te odlasci u muzeje, na kino projekcije i kazališne predstave. Sudjelovanje u terenskoj nastavi boduje se posebno (donosi 2 boda), budući da u pravilu na terensku nastavu odlaze studenti viših godina preddiplomskog studija poljskog jezika i književnosti, tj. oni čija jezična kompetencija omogućuje svladavanje programa terenske nastave.

**Cilj:** Upoznati studente prve godine polonistike s poljskom poviješću, kulturom i tradicijom. Student stječe temeljna znanja iz poljske društveno-političke povijesti i povijesti umjetnosti koja ga uvode u kulturni kontekst i omogućuju dalji studij polonistike.

**Obvezna literatura:**

**Primarna:** M. Tymowski, *Kratka povijest Poljske*, Matica hrvatska, Zagreb, 1999; A. Paczkowski, *Pola stoljeća povijesti Poljske 1939-1989*, Profil, Zagreb, 2001; D. Agičić, *Podijeljena Poljska 1772-1918*, Srednja Europa, Zagreb, 2004.

**Dodatna literatura:** M. Bogucka, *Dzieje kultury polskiej do 1918 roku*, Zakł. Nar. im. Ossolińskich, Oficyna wydawnicza Polczek, Wrocław, 1991; J. Topolski, *Historia Polski*, Warszawa-Kraków, 1992; A. Dybkowska, J. Żaryn, *Polskie dzieje*, PWN, Warszawa, 1998; N. Davies, *Boże igrzysko*, Znak, Kraków, 2001.

**Naziv predmeta:** Gramatika poljskog jezika

**Naziv kolegija:** *Fleksija i semantika vrsta riječi*

**ECTS-bodovi:** 5 bodova

**Jezik:** Hrvatski i poljski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 3 sata tjedno (kratka predavanja, radionice, prevođenje stručnih gramatičkih tekstova iz navedene tematike, seminari, analiza gradiva, rasprava o gramatičkim temama, vrjednovanje kroz seminarske i prevoditeljske radove).

**Uvjeti:** Položen ispit iz kolegija *Fonologija i povijest poljskih glasova*

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Studentima se pokazuju paradigmatički modeli deklinacije (imenica, pridjeva, pridjevnih participa, zamjenica i brojeva) te konjugacije (glagola u različitim oblicima: vremena, modusi, kvaliteta i kvantiteta radnje), a zatim se pristupa semantičkim problemima. Najprije se pokazuju različiti modeli gramatika (*sinkronijske*: opisna, normativna, kontrastivna, transformativno-generativna, formalna, padežna; *dijakronijske*: povijesna, poredbena) i ukazuje se na prednosti i nedostatke pojedinih smjerova u gramatologiji. Zatim se teoretski promišljaju načini *klasifikacije* vrsta riječi pomoću formalnoga, semantičkoga i sintaktičkoga kriterija, obrađuju se pojedine *fleksijske i selektivne kategorije* vrsta riječi i na kraju se prikazuju i analiziraju *funkcije nepromjenjivih vrsta riječi* (priloga, prijedloga, veznika, partikula/modulanata i uzvika). To su nepromjenjive gramatičke jedinice pomoću kojih se ostvaruju *relacije* promjenjivih vrsta riječi te se pokazuju njihove *modalne i emotivne vrijednosti*. Usporedba s hrvatskim jezičnim problemima daje se kontinuirano uz poljsku obradu.

**Cilj:** Shvaćanje i ovladavanje sadržajem kolegija *Fleksija i semantika vrsta riječi*, osvještavanje funkcije pojedinih vrsta riječi i njihovih semantičkih i gramatičkih kategorija te uspoređivanje s vrstama riječi u hrvatskome jeziku

Cilj se postiže sljedećim koracima: usvajanjem temeljnih paradigmatičkih modela poljskih imenskih i glagolskih oblika riječi; prikazivanjem pregleda različitih pristupa gramatici; promišljanjem kriterija klasifikacije vrsta riječi; razlikovanjem i opisom fleksijskih od selektivnih gramatičkih kategorija vrsta riječi; opisivanjem funkcija nepromjenjivih vrsta riječi (prilozi, prijedlozi, veznici, uzvici i partikule/modulanti); uspoređivanjem sličnosti i razlika između navedenih sadržaja u poljskom i hrvatskom jeziku.

**Obvezna literatura:**

A. Nagórko, *Zarys gramatyki polskiej*, PWN, Warszawa, 1998; W. Cienkowski, *Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców, część II, Fleksja z ćwiczeniami*, WUW, 1970; J. Tokarski, *Fleksja polska*, PWN, Warszawa, 2002; D. Raguž, *Praktična hrvatska gramatika*, Medicinska naklada, Zagreb, 1997.

**Dodatna literatura:**

S. Jodłowski, *Studia nad częściami mowy*, PWN, Warszawa, 1971; H. Zwolski, *Piszemy po polsku - podręcznik dla obcokrajowców*, IBP UJ, skrypt nr. 506, Kraków, 1985; R. Grzegorzycowa,

*Wprowadzenie do semantyki językoznawczej*, PWN, Warszawa, 2001; S. Urbańczyk, M. Kucala (red) *Encyklopedia języka polskiego*, Ossolineum, Kraków, 1999.

### III. SEMESTAR

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Jezične vježbe III*

**ECTS bodovi:** 6 bodova

**Jezik:** Poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** Vježbe, 6 sati tjedno (3x 2 sata); prema preporuci standarda za izvođenje nastave stranog jezika jezične grupe maksimalno 15 studenata.

**Uvjeti:** Upisan III. semestar

**Ispit:** Kolokvij

**Sadržaj:** Tijekom semestra studenti pišu diktate, pismene radove, čitaju zadanu literaturu (male forme) te rješavaju zadatke iz gramatike. Nastava se temelji ponajprije na konverzacijama, radionicama i drugim aktivnim oblicima vježbi (intervju, predstava i sl.). Izučene vještine provjeravaju se kontinuirano – tjednim zadacima, diktatima, mjesečnim provjerama gramatike (testovi iz prerađenog materijala), mjesečnim provjerama pročitane literature, prepričavanjem filmova, tjednim sastavima. Student tijekom semestra mora pročitati 5 zadanih priča iz najnovije poljske književnosti, ukupno oko 50 stranica. Popis literature svake se godine aktualizira najnovijim naslovima.

**Cilj:** Osposobljavanje studenata za samostalno služenje poljskim jezikom na razini koja odgovara B2 razini prema Certifikaciji poljskog jezika. Opis kompetencija u: *Państwowe Egzaminatory Certyfikacyjne z Języka Polskiego jako Obcego: Standardy wymagań egzaminacyjnych*, MEN, 2003.

**Obvezna literatura:**

E. Lipińska, *Nie ma róży bez kolców* (serija:) *Polski język dla cudzoziemców*, Universitas, Kraków, 2000-2005; S. Mendak, *Liczebniki też się liczy*, Universitas, Kraków, 2004; P. Garncarek, *Czas na czasownik*, Universitas, Kraków, 2001.

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Uvod u lingvistiku i standardiziranje poljskoga književnog jezika*

**ECTS bodovi:** 4 boda

**Jezik:** Poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** Seminar, 3 sata tjedno (2+1)

**Uvjeti:** Upisan III. semestar

**Ispit:** Pismeni

**Sadržaj:** Predmet je kombinacija dvaju predmeta te se sastoji od dva dijela: u prvome (20 sati) studenti usvajaju lingvističke pojmove, kratku povijest lingvistike s osvrtom na poljsku i slavensku pa i svjetsku lingvističku tradiciju lingvističke teorije; u drugome (25 sati) studenti upoznaju put poljskog jezika prema standardu, najstarije spomenike poljske pismenosti. Seminar je vođen djelomično uz pomoć programa Omega (literatura, tjedni zadaci, rječnik), koji potiče studente izvan nastavne satnice. U nastavi se koriste folije (predviđene su prezentacije LCD), uručci.

**Cilj:** Propedeutički predmet. Upoznavanje osnovnog lingvističkog pojmovnika, odnosno obogaćivanje lingvističkog vokabulara, usvajanje osnovnih činjenica iz povijesti lingvistike. Prikaz stanja poljske lingvistike. Upoznavanje studenata s procesom standardizacije i prikaz njezinih tipoloških karakteristika.

**Obvezna literatura:**

A. Dąbrowska *Język polski*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław, 1998, str. 5-25; D. Sesar, *Putovima slavenskih književnih jezika*, Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1996., str. 87-90; M. Tymowski, *Kratka povijest Poljske*, Matica hrvatska, Zagreb, 1999, str. 15-23; H. Dalewska-Greń, *Języki słowiańskie*, PWN, Warszawa, 1997, str. 560-605; B. Walczak, *Zarys dziejów języka polskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 1999, str. 7-198; Z. Glovacki-Bernardi et al, *Uvod u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb, 2001.

**Dodatna literatura:**

A. Heinz, *Historia Językoznawstwa*, PWN, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1979; D. Podlaska, I. Płóciennik, *Leksykon nauki o języku*, PARK, Bielsko-Biała, 2002.

**Naziv predmeta:** Gramatika poljskog jezika

**Naziv kolegija:** Opisna tvorba riječi s elementima povijesne gramatike

**ECTS-bodovi:** 5 bodova

**Jezik:** Hrvatski i poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 3 sata tjedno (kratka predavanja, radionice, seminari, služenje rječnikom, vježbe rastavljanja na morfeme i formante, usporedna analiza hrvatskih i poljskih morfemskih značenja, usmeno i pismeno vrjednovanje tijekom rada)

**Uvjeti:** Položen ispit iz II. semestra (*Fleksija i semantika vrsta riječi*)

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Studenti se upoznaju s definicijama leksema i različitim postupcima njihova rastavljanja na morfološke, tvorbene i fleksijske dijelove. Analizom leksika vježbama utvrđuju sličnosti i razlike poljskih i hrvatskih morfema te sinkronijske promjene morfema, zatim otkrivaju razvoj morfema poljskog i hrvatskog jezika tijekom povijesti od praindoeuropskoga do suvremenoga stanja. Studenti aktivno obrađuju pojedine morfološke strukture riječi iz poljskih sinkronijskih i dijakronijskih rječnika i gramatika, ispisuju različite morfeme te traže njihove značenjske funkcije u raznim povijesnim periodima. Izrađuju kartu porodice riječi i morfemska gnijezda. Uspoređuju sinkronijsku distribuciju sličnih morfema u hrvatskom i poljskom jeziku za pojedine vrste riječi.

**Cilj:** stjecanje kompetencija iz kolegija *Opisna tvorba riječi s elementima povijesne gramatike*. Cilj se ostvaruje sljedećim koracima: upoznavanjem temeljnih tvorbenih kategorija vrsta riječi; uvježbavanjem morfološke, tvorbene i fleksijske analize leksema; kontrastiranjem povijesnih i suvremenih tvorbenih morfema poljskih riječi; uspoređivanjem suvremenih hrvatskih i poljskih tvorbenih morfema.

**Obvezna literatura:**

R. Grzegorzycykowa, *Zarys słowotwórstwa polskiego*, PWN, Warszawa, 1982; A. Nagórko, *Słowotórstwo*, u: *Zarys gramatyki polskiej*, PWN, Warszawa, Rozdział V, 1998; S. Babić, *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*, JAZU, Zagreb, 1986; S. Szober, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, PWN, Warszawa, 1965.

**Proširena literatura:**

K. Waszakowa, *Słowotórstwo współczesnego języka polskiego*, WUW, Warszawa, 1996; H. Jadacka, *System słowotwórczy polszczyzny*, PWN, Warszawa, 2001; S. Urbańczyk, M. Kucala (red), *Encyklopedia języka polskiego*, Ossolineum, Kraków, 1999.

#### IV. SEMESTAR

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Jezične vježbe IV*

**ECTS bodovi:** 6 bodova

**Jezik:** Poljski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Obvezni

**Oblik:** Vježbe, 6 sati tjedno (3x 2 sata); prema preporuci standarda za izvođenje nastave stranog jezika jezične grupe maksimalno 15 studenata.

**Uvjeti:** Upisan IV. semestar studija poljskog jezika i književnosti – položen kolokvij na *Jezičnim vježbama III*

**Ispit:** Usmeni i pismeni, obuhvaća znanja i vještine stečene na *Jezičnim vježbama III i IV*

**Sadržaj:** Studenti pišu diktate, pismene radove, čitaju zadanu literaturu (male forme) te rješavaju zadatke iz gramatike; nastava se prije svega temelji na konverzacijama, radionicama i drugim aktivnim oblicima vježbi (intervju, predstava i sl.). Te se vještine provjeravaju kontinuirano – tjednim zadacima, diktatima, mjesečnim provjerama gramatike (testovi iz prerađenog materijala), mjesečnim provjerama pročitane literature, prepričavanjem filmova, tjednim sastavima. Student tijekom semestra mora pročitati zadanih 5 priča iz najnovije poljske literature ukupno oko 50 stranica. Popis literature se u svakoj godini aktualizira najnovijim naslovima.

**Cilj:** Osposobljavanje studenata za samostalno služenje poljskim jezikom na razini koja odgovara B2 razini prema Certifikaciji poljskog jezika. Opis kompetencija u: *Państwowe Egzaminy Certyfikatowe z Języka Polskiego jako Obcego: Standardy wymagań egzaminacyjnych*, MEN, 2003.

**Obvezna literatura:**

E. Lipińska, *Nie ma róży bez kolców* (serija:) *Polski język dla cudzoziemców*, Universitas, Kraków, 2000-2005; S. Mendak, *Liczebniki też się liczy*, Universitas, Kraków, 2004; P. Garncarek, *Czas na czasownik*, Universitas, Kraków, 2001.

**Naziv predmeta:** Poljska književnost

**Naziv kolegija:** *Poljska književnost od modernizma do postmodernizma*

**ECTS bodovi:** 6 bodova

**Jezik:** Hrvatski i poljski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 3 sata (2 sata predavanja i 1 sat seminara)

**Uvjeti:** Upisan 4. semestar studija poljskog jezika i književnosti

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Kolegij daje, nakon opisa uvjeta razvoja poljske književnosti krajem 19. i tijekom 20. stoljeća, pregled književnih pravaca i najvažnijih pojava te obuhvaća analize i interpretacije

najvažnijih djela poljske književnosti u tom razdoblju: od Mlade Poljske do devedesetih godina 20. stoljeća. Obrazlaže se periodizacija književnosti tog vremena, tumače specifični književnopovijesni i poetički termini. Povijest književnosti promatra se ne samo u aspektu autora i njihovih književnih opusa, već i s genološkog motrišta. Studenti su obvezni napisati i izložiti seminarski rad na dogovorenu temu.

**Cilj:** Studenti stječu uvid u razvoj i promjene u poljskoj književnosti od modernizma do suvremenosti, usvajaju mogućnosti interpretacije ključnih književnih djela iz tog razdoblja.

**Obvezna literatura:**

**Primarna:** S. W. Reymont, *Chłopi*; S. Żeromski, *Przedwiośnie*; Z. Nałkowska, *Granica*; S. I. Witkiewicz, *Szewcy*; M. Choromański, *Zazdrość i medycyna*; J. Iwaszkiewicz, *Panny z Wilka*; W. Gombrowicz, *Ferdydurke*; B. Schulz, *Sklepy cynamonowe*; J. Andrzejewski, *Popiół i diament*; S. Dygat, *Disneyland*; C. Miłosz, *Zniewolony umysł*; T. Konwicki, *Sennik współczesny*; J. Andrzejewski, *Miazga*; O. Tokarczuk, *Prawiek i inne czasy*; J. Kajtoch i E. Sabelanka, *Antologia noweli polskiej 1918-1978*; *Stwarzanie świata. Antologia współczesnego dramatu polskiego*, (ur. Bohdan Urbankowski), Warszawa, 1995; *Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia*, I i II, Wrocław, 1987; K. Karasek, *Współcześni poeci polscy. Poezja polska od roku 1956*, Warszawa, 1997.

**Sekundarna:** Z. Malić, *Mickiewicz itd. Rasprave, članci i eseji o poljskoj književnosti*, Biblioteka Književna smotra, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2002; Z. Malić, *Gombrowicziana*, Biblioteka Književna smotra, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2004; J. Kwiatkowski, *Literatura Dwudziestolecia*, PWN, Warszawa, 1997 (ili druga izdanja); P. Czapliński i P. Śliwiński, *Literatura Polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji*, Wydawnictwo Literackie, Kraków, 1999.

**Dodatna:**

J. Benešić, *Poljska lirika*, Zabavna biblioteka, Zagreb, 1939; Z. Malić, *Antologija poljske pripovijetke*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1984; I. Bolt Vidović, D. Nowacki, *Antologija poljske kratke priče*, Naklada MD, Zagreb, 2002.

**Naziv predmeta:** Gramatika poljskog jezika

**Naziv kolegija:** *Sintaksa poljskog jezika*

**ECTS-bodovi:** 5 bodova

**Jezik:** Poljski i hrvatski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Obvezni predmet

**Oblik nastave:** 3 sata tjedno (kratka predavanja, seminari, prijevodne vježbe, radionice, vrijednovanje usvojenoga gradiva kroz seminarske i prijevodne radove)



**Uvjeti:** Položen ispit iz *Fleksije i semantike vrsta riječi* iz II. semestra studija

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Proučavanje tipova sintagmi, njihovih sintaktičkih odnosa i mogućnosti preoblika, analiza temeljnih dijelova jednostavne rečenice (tipovi struktura i funkcija subjekta, predikata i dodataka), uočavanje sličnosti i razlika između hrvatskih i poljskih sklapanja sintagmi, rasprava o razlikama koordinacijskih i subordinacijskih sintaktičkih odnosa u poljskim i hrvatskim surečenicama, poljski pogled na formalno-semantičke modele složenih rečenica i usporedbe s hrvatskim primjerima, prevođenje poljskih članaka sintaktičkoga sadržaja, upoznavanje radova suvremenih poljskih i hrvatskih sintaktičara.

**Cilj:** Stjecanje znanja, vještina i kompetencija iz sintaktičkih funkcija dijelova sintagme i jednostavne rečenice te ovladavanje modusima komponiranja surečenica u složene sintaktičke strukture. Cilj se postiže sljedećim koracima: ovladavanjem temeljnih sintaktičkih odnosa u mikro-sintaksi (u sintagmama i jednostavnim rečenicama, analiza dijelova rečenice i njihova gradba); usvajanjem semantičke klasifikacije surečenica u makrosintaksi (složene rečenice sa surečenicama u odnosu koordinacije i subordinacije); razumijevanjem suvremenih rečeničnih modela (suvremena klasifikacija poljskih surečenica); kontrastiranjem starih i novih sintaktičkih modela složenih rečenica u poljskom i hrvatskom jeziku.

**Obvezna literatura:** J. Labocha, *Gramatyka polska, cz. III, Składnia*, Księgarnia Akademicka, Kraków, 1995; Z. Klemensiewicz, *Zarys składni polskiej*, PWN, Warszawa, 1968; S. Urbańczyk, M. Kucala (red), *Encyklopedia języka polskiego*, Ossolineum, Kraków, 1999; I. Pranjković, *Sintaksa hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1995; D. Raguž, *Praktična hrvatska gramatika*, Sintaksa, Medicinska naklada, Zagreb, 1997.

**Proširena literatura:**

Z. Topolińska (red), *Gramatyka współczesnego języka polskiego*, Składnia, Warszawa, 1984; S. Jodłowski, *Podstawy polskiej składni*, PWN, Warszawa, 1976; B. Tošović, *Korelaciona sintaksa*, Institut für Slawistik, Graz, 2001

## V. SEMESTAR

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Jezične vježbe V*

**ECTS bodovi:** 6 bodova

**Jezik:** Poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezni

**Oblik:** Vježbe, 6 sati tjedno (3x 2 sata)

**Uvjeti:** Upisan V. semestar – položen ispit iz *Poljskih jezičnih vježbi IV*

**Ispit:** Kolokvij

**Sadržaj:** Praktično učenje poljskog jezika na razini C1 - prema pravilima certifikacije poljskog jezika. Vježbe razvijaju sve jezične kompetencije studenata: razumijevanje po sluhu, gramatička korektnost, razumijevanje pisanog teksta, pisanje i govor - sve u skladu s načelima programa učenja poljskog kao stranog jezika u certifikacijskom sustavu. Poseban naglasak je postavljen na funkcionalne stilove poljskog jezika i njihovu pravilnu upotrebu u određenim situacijama. Studenti tijekom semestra pišu 4-5 pismenih radova te pripremaju kratka izlaganja vezana uz aktualne teme u Poljskoj.

**Cilj:** Usavršavanje znanja poljskog jezika i pravilna upotreba pismenih oblika, kao i s njima povezanih funkcionalnih stilova.

**Literatura:**

Priručnici iz serije *Polski dla cudzoziemców* izdavačke kuće Universitas (prema izboru); E. Bajor, E. Madej, *Wśród ludzi i ich spraw*, Warszawa-Łódź 1999; H. i T. Zgólkowie, *Językowy savoir-vivre*, Książka i Wiedza, Warszawa 2004; A. Majkiewicz, J. Tambor, *Śpiewajaco po polsku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2004; Audiovizualni materijali te pojedini članci po izboru lektora.

**Naziv predmeta:** Poljska književnost

**Naziv kolegija:** *Poljska književnost do modernizma*

**ECTS bodovi:** 6 bodova

**Jezik:** Hrvatski i poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Obvezan

**Oblik nastave i način provjere znanja:** 4 sata (2 sata predavanja i 2 sata seminara). Student bira temu seminarskog rada prema predočenom popisu tema ili u dogovoru s nastavnikom. Ocjena iz seminarskog rada sastavni je dio ukupne ocjene iz kolegija.

**Uvjeti:** Upisan V. semestar studija poljskog jezika i književnosti

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Kolegij daje pregled poljske književnosti od početaka do kraja 19. stoljeća: srednjeg vijeka, renesanse, baroka, prosvjetiteljstva, romantizma i pozitivizma. Detaljnije se obrađuju autori i djela koji su utemeljili kanon poljske književnosti u tom razdoblju. Studenti su obvezni pripremiti i izložiti seminarske radove (svaki student po jedan rad) u kojima se analiziraju i interpretiraju najvažnija

književna djela ili odabrane književne pojave (autori, pravci, institucije književnog života, pojedine poetičke kategorije i sl.).

**Cilj:** Kolegij upoznaje studente s osnovnim problemima povijesti poljske književnosti u navedenom razdoblju, te mogućnostima primjene analitičko-interpretativnih postupaka na temeljnom korpusu književnih djela.

**Obvezna literatura:**

**Primarna literatura:** J. Kochanowski, *Fraszki; Treny*; I. Krasicki, *Satyry; Bajki*; A. Mickiewicz, *Ballady i romanse; Sonety krymskie; Dziady; Pan Tadeusz*; J. Słowacki, *Kordian; W Szwajcarii*; Z. Krasiński, *Nie-Boska komedia*; C. K. Norwid, *Vade-mecum*; E. Orzeszkowa, *Nad Niemnem*; B. Prus, *Lalka; Faraon*; H. Sienkiewicz, *Trylogia; Quo vadis*.

**Sekundarna literatura:** Z. Malić, *Poljska književnost*, u: *Povijest svjetske književnosti*, knjiga VII, Liber, Zagreb 1975. ili Z. Malić, *Iz povijesti poljske književnosti*, Biblioteka Književna smotra, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 2002.

**Dodatna literatura:**

(serija:) Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, *Dzieje Literatury Polskiej*: T. Witczak, *Literatura Średniowiecza*; J. Ziomek, *Literatura Odrodzenia*; C. Hernas, *Literatura baroku*; M. Klimowicz, *Literatura Oświecenia*; A. Witkowska, *Literatura romantyzmu*; H. Markiewicz, *Literatura pozytywizmu* (više izdanja); C. Miłosz, *Historia literatury polskiej* (više izdanja); B. Dopart, *Romantyzm polski: pluralizm prądów i synkretizm dzieła*, Księgarnia Akademicka, Kraków, 1999.

**Naziv predmeta:** Teorija književnosti

**Naziv kolegija:** Uvod u teoriju književnosti

**ECTS bodovi:** 3 boda

**Jezik:** Hrvatski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Izborni

**Oblik nastave i način provjere znanja:** 2 sata tjedno (1 sat predavanja i 1 sat seminara). Student bira temu seminarskog rada prema predočenom popisu tema ili u dogovoru s nastavnikom. Ocjena iz seminarskog rada sastavni je dio ukupne ocjene iz kolegija.

**Uvjeti:** Upisan V. semestar studija poljskog jezika i književnosti

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Kolegij se bavi osnovnim pojmovima teorije književnosti. Daje se pregled najvažnijih tendencija unutar teorije književnosti od fenomenologije i strukturalizma do postrukturalističkih

pravaca i postmodernizma, s posebnim osvrtom na status tih «škola» u poljskoj poetici i teoriji književnosti. Objašnjavaju se temeljni pojmovi teorije književnopovijesnog procesa, obrazlaže i tumači analitičko-interpretativni aparat: formalne osobine književnih tekstova, kompozicijska i stilistička obilježja, retoričke figure i elementi versifikacije. Usvojene spoznaje provjeravaju se na kraćim književnim tekstovima i fragmentima većih cjelina iz područja poljske književnosti. Studenti su obvezni pripremiti i izložiti kraće seminarske radove (svaki student po jedan rad) kojima se verificira stečena književnoteorijska i interpretacijska kompetencija.

**Cilj:** Kolegij upoznaje studente s osnovnim problemima teorije književnosti, priprema ih za usvajanje analitičkog aparata nužnog u procesu interpretacije književnih tekstova.

**Obavezna literatura:**

M. Solar, *Teorija književnosti*, Školska knjiga, Zagreb, 1998, 18. izdanje; Z. Škreb, A. Stamać, *Uvod u književnost*, GZH, Zagreb, 1986, 4. izdanje; B. Tomaševski, *Teorija književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000; M. Głowiński, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, *Zarys teorii literatury*, WSiP, Warszawa 1967 (i dr. izdanja); B. Chrzastowska, S. Wysłouch, *Poetyka stosowana*, WSiP, Warszawa 1978 (i dr. izdanja); E. Miodońska-Brookes, A. Kulawik, M. Tatara, *Zarys poetyki*, PWN, Warszawa 1972 (i dr. izdanja); M. Korolko, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*, Wiedza Powszechna, Warszawa, 1990; Z. Mitosek, *Teorie badań literackich*, PWN, Warszawa, 1995.

**Dodatna literatura:**

R. Jakobson, *Lingvistika i poetika*, Nolit, Beograd, 1966; J. Lotman, *Struktura umjetničkog teksta*, Alfa, Zagreb, 2001; A. Flaker, Z. Škreb, *Stilovi i razdoblja*, Matica hrvatska, Zagreb, 1964; A. Flaker, *Stilske formacije*, SNL, Zagreb, 1976; J. Culler, *Književna teorija*, AGM, Zagreb, 2001; M. Beker (ur.), *Suvremene književne teorije*, Matica hrvatska, Zagreb, 1986; J. Culler, *O dekonstrukciji*, Globus, Zagreb, 1991; V. Biti, *Pojmovnik suvremene kulturne i književne teorije*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000; M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień Sławińska, J. Sławiński, *Słownik terminów literackich*, Ossolineum, Warszawa (i dr. izdanja); M. Mayenowa, *Poetyka teoretyczna*, Zakł. Nar. im. Osslińskich, Wrocław 1979; J. Ziomek, *Retoryka opisowa*, Zakł. Nar. im. Osslińskich, Warszawa 1990 (i dr izdanja).

**Predmet:** Lingvistika

**Kolegij:** Staroslavenski jezik

**ECTS-bodovi:** 3 boda

**Jezik:** Hrvatski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Izborni

**Oblik nastave:** 2 sata tjedno (2 sata predavanja)

**Uvjeti:**

**Provjera znanja:** Ispit pismeni i usmeni

**Sadržaj:** Počeci slavenske pismenosti, prvi slavenski književni jezik i njegova govorna osnovica (odnos prema praslavenskom jeziku); povijesne okolnosti moravske misije: uloga Rima i Carigrada; prvi prijevodi na slavenski jezik; najstariji slavenski tekstovi; izvori za proučavanje života i djela, te elementi biografija Konstantina i Metoda; staroslavenske redakcije; pregled uloge ćirilometodske baštine u pojedinim slavenskih naroda.

Fonologija, morfologija i sintaksa staroslavenskog jezika; temelji glagoljičke i ćiriličke paleografije.

**Cilj:** Cilj je studente uputiti u početke slavenske pismenosti, podučiti ih elementarnoj staroslavenskoj gramatici i leksiku, kako bi mogli na primjeren način razumjeti razvoj pojedinih jezičnih kategorija sve do suvremenih slavenskih jezičnih idioma.

**Literatura:**

**Obvezna:** S. Damjanović, *Staroslavenski jezik*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2002, str. 5-183; S. Damjanović, *Slovo iskona*, Matica hrvatska, Zagreb, 2002; S. Damjanović i dr, *Mali staroslavensko-hrvatski rječnik*, Matica hrvatska, 2004, izabrana poglavlja 1-174; J. Bratulić, *Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela*, Zagreb (jedno od izdanja).

**Dodatna:** J. Hamm, *Staroslavenska gramatika*, Zagreb (jedno od izdanja); J. Hamm, *Staroslavenska čitanka*, Zagreb (jedno od izdanja); F. Grivec, *Slavenski blagovjesnici sveti Ćiril i Metod*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1985; B. Koneski, «Ohridska književna škola», u: *Slovo* 6-8, str. 177-194; J. Hamm, «Hrvatski tip crkvenoslavenskog jezika», u: *Slovo* 13, str. 43-67; V. Babić, *Učbenik stare crkvene slovanščine*, Ljubljana, 2003; J. Schaeken – H. Nirnbaum, *Die altkirchenslavische Schriftkultur*, Muenchen, 1999; N. H. Trunte, *Ein praktisches Lehrbuch des Kirchenslavischen in 35 Lektionen*, Band 1, Muenchen 1997; N. H. Trunte, *Ein praktisches Lehrbuch des kirchenslavischen in 30 Lektionen*, Band 2, Muenchen 1998,

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** Poljski dijalekti i sociolekti

**ECTS bodovi:** 3 boda

**Jezik:** Poljski

**Trajanje:** 1 semestar (zimski)

**Status:** Izborni

**Oblik nastave:** 2 sata tjedno (2 sata seminara)

**Uvjeti:** Upisan VI. semestar studija poljskog jezika i književnosti

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** Pomoću analize poljskih toponima i antroponima poljskih dijalekata i sociolekata, kao i dijalekatskih tekstova i zapisa, pokušavaju se tipologizirati pojedini dijalekti suvremenoga poljskog jezika. Radionica je vođena djelomično pomoću programa Omega (literatura, tjedni zadaci, rječnik, zapisi dijalektalnih tekstova).

**Cilj:** Prikazati studentima preddiplomskog studija raznovrsnost poljskog jezika i njegovih dijalekata s jedne, te sociolekata s druge strane, kao i njegovu povezanost sa slavenskom jezičnom zajednicom.

Predmet mogao bi pomoći u odabiru smjera diplomskog studija.

**Obvezna literatura:**

S. Dubisz i dr., *Dialekty i gwary polskie, Leksykon*, Leksykon «Omegi», Warszawa 1995;  
*Onomastyka i dialektologia*, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 1997 (odabrani članci); K. Nitsch, *Świat mowy polskiej*, PWN, Warszawa, 1994; Z. Klemensiewicz, *O różnych odmianach polszczyzny*, Warszawa, 1953.

## VI. SEMESTAR

**Predmet:** Poljski jezik

**Kolegij:** *Jezične vježbe VI*

**ECTS bodovi:** 6 bodova

**Jezik:** Poljski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Obvezni

**Oblik:** Vježbe, 6 sati tjedno (3x 2 sata)

**Uvjeti:** Upisan VI. semestar – položen kolokvij iz *Jezičnih vježbi V*

**Ispit:** Usmeni i pismeni

**Sadržaj:** Nastavak praktičnog učenja poljskog jezika na razini C1 - prema pravilima certifikacije poljskog jezika. Vježbe razvijaju sve jezične kompetencije studenata: razumijevanje po sluhu, gramatičku korektnost, razumijevanje pisanog teksta, pisanje i govor - skladu s načelima programa učenja poljskog kao stranog jezika u certifikacijskom sustavu. Poseban naglasak je stavljen na funkcionalne stilove poljskog jezika i njihovu pravilnu upotrebu u određenim situacijama. Studenti tijekom semestra pišu 4-5 pismenih radova te pripremaju kratka izlaganja vezana uz aktualne teme u Poljskoj.

**Cilj:** Usavršavanje znanja poljskog jezika i pravilna upotreba pismenih oblika, kao i s njima povezanih funkcionalnih stilova.

**Literatura:**

Priručnici iz serije *Polski dla cudzoziemców* izdavačke kuće Universitas (prema izboru); E. Bajor, E. Madej, *Wśród ludzi i ich spraw*, Warszawa-Łódź, 1999; H. i T. Zgólkowie, *Językowy savoir-vivre*, Książka i Wiedza, Warszawa, 2004; A. Majkiewicz, J. Tambor, *Śpiewajęco po polsku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 2004; audiovizualni materijali te pojedini članci po izboru lektora.

**Naziv predmeta:** Poljski jezik

**Naziv kolegija:** *Frazeologija poljskog jezika*

**ECTS bodovi:** 3 boda

**Jezik:** Hrvatski i poljski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Obvezni

**Oblik nastave:** 2 sata tjedno (1 sat predavanja i 1 sat seminara)

**Uvjeti:** Upisan VII. semestar i položeni ispit iz kolegija *Poljska leksikologija i leksikografija*.

**Ispit:** Usmeni

**Sadržaj:** U okviru kolegija objašnjavaju se osnovne razlike u pristupu istraživanja frazeologije u poljskom i hrvatskom jezikoslovlju. Iscrpno se obrađuju pojmovi: frazem, frazeologija, frazeološka sastavnica, obilježja frazema i klasifikacija frazema, frazeološke varijante ili inačice, ekvivalencija, sinonimija frazema. Posebna se pozornost usmjerava na aspekte istraživanja frazema: strukturni, sintaktički i semantički.

Prati se sudjelovanje studenata u nastavi, a svi rezultati bilježe se i ocjenjuju na kraju svakog radnog tjedna.

**Cilj:** U okviru kolegija studenti stječu znanje iz poljske i hrvatske frazeologije što pridonosi kontrastivnom proučavanju ove discipline. U obaveznom seminarskom radu studenti obrađuju frazeme s jednom ili više sastavnica u oba jezika. Tijekom izrade seminarskog rada obavezne su konzultacije s nastavnikom.

Seminarski rad treba potvrditi njihovu kompetenciju u samostalnom sastavljanju frazeološkoga korpusa, kao i analizu prikupljenih frazema.

Na ispitu se provjerava teorijsko znanje.

**Obvezna literatura:**

Ž. Fink-Arsovski, *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*, FF press, Zagreb, 2001; A. Menac, *O strukturi frazeologizma*, Jezik, 18, 1; str. 1-4, 1970/71; A. M. Lewicki i A. Pajdzińska, *Frazeologia i*

*Frazematyka*, iz: *Współczesny język polski*, ur. J. Bartmiński, UMCS, Lublin, 2001; A. M. Lewicki, *Wprowadzenie do frazeologii syntaktycznej*, Katowice, 1976; S. Skorupka, *Z zagadnień frazeologii*, Warszawa, 1972.

**Rječnici:**

S. Bąba, G. Dziamska i J. Liberek, *Podręczny słownik frazeologiczny języka polskiego*, PWN, Warszawa, 1995; J. Matešić, *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1982; A. Menac, Ž. Fink i R. Venturin, *Hrvatski frazeološki rječnik*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2003; K. Mosiołek-Kłosińska, A. Ciesielska, *W kilku słowach. Słownik frazeologiczny języka polskiego*, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa, 2001; S. Skorupka, *Słownik frazeologiczny języka polskiego*, Warszawa, 1989; M. Szymczak, *Słownik języka polskiego I-III*, PWN, Warszawa, 1993.

**Dopunska literatura:**

W. Kopaliński, *Słownik symboli*, PWN, Warszawa; 1991; A. Menac, *Neka pitanja u vezi s klasifikacijom frazeologije*, Filologija, 8, Zagreb, str. 219-226, 1978; A. Spagińska-Pruszk, *Intelekt we frazeologii polskiej, rosyjskiej i chorwackiej. (Z problemów językowego obrazu świata)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 2003.

**Naziv predmeta:** Hrvatski jezik

**Kolegij:** Hrvatski književni jezik

**ECTS-bodovi:** 5 bodova

**Jezik:** Hrvatski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Broj sati tjedno:** 4 sata tjedno (2 sata predavanja i 2 sata vježbe)

**Status:** Izborni

**Uvjeti:**

**Oblik nastave:** Predavanja, vježbe, konzultacije, terenska nastava (posjet ustanovama u kojima se proučava hrvatski jezik).

Studentske obaveze: izrada (i izlaganje) seminarskoga rada, priprema za nastavu (čitanje zadanih tekstova i rješavanje zadataka)

**Ispit:** Pismeni

**Opterećenje studenta:** 130 sati (60 sati nastave, 50 sati priprema za nastavu i ispit, 20 sati izrada seminarskoga rada)

**Cilj:** Usustavljanje početnoga znanja studenata o hrvatskome standardnome jeziku. Proširivanje znanja o hrvatskome jeziku u stupnju potrebnome za kontrastivan pristup učenju slavenskoga jezika. Usvajanje temeljnih znanja o normama hrvatskoga standardnoga jezika kao nužnih preduvjeta za



prevođenje. Osposobljavanje studenata za pismeno i usmeno izražavanje na hrvatskome jeziku u skladu sa svim njegovim normama.

**Sadržaj:** Temeljni pojmovi: standardni jezik, književni jezik, gramatika, pravopis, norma. Narječja hrvatskoga jezika. Glasovi hrvatskoga standardnoga jezika i njihova podjela. Glasovi č, ć, dž, đ s pravopisnoga i pravogovornoga stajališta. Dvoglasnik ie. Naglasni sustav hrvatskoga jezika. Riječ – promjenjive i nepromjenjive vrste riječi. Deklinabilne vrste riječi i njihove gramatičke kategorije. Glagolski sustav hrvatskoga jezika. Glasovne promjene u morfologiji. Nepromjenjive vrste riječi. Tvorba riječi u hrvatskome jeziku: načini tvorbe. Tvorba pojedinih vrsta riječi i glasovne promjene u tvorbi. Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi. Rečenica. Gramatičko, sadržajno i obavijesno ustrojstvo rečenice. Subjekt. Predikat. Objekt i priložna oznaka. Apozicija. Nezavisnosložene rečenice. Zavisnosložene rečenice. Razgodci. Red riječi. Sročnost. Leksikologija. Područna, vremenska i funkcionalna raslojenost leksika. Pisanje riječi iz drugih jezika. Homonimija, sinonimija i antonimija. Povijest hrvatskoga jezika. Hrvatski rječnici. Hrvatske gramatike i pravopisi. Odabrane pravopisne teme: veliko slovo, pravopisni znakovi i kratice.

#### **Literatura:**

**Obvezna:** S. Težak, S. Babić, *Gramatika hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 2000; E. Barić i sur., *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb, 1997; S. Babić, B. Finka, M. Moguš, *Hrvatski pravopis*, Školska knjiga, Zagreb, 1996<sup>4</sup>; V. Anić, J. Silić, *Pravopis hrvatskoga jezika*, Novi Liber, Zagreb, 2001; M. Samardžija, *Leksikologija hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1995; J. Šonje, *Rječnik hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 2000; V. Anić, *Rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb, Novi Liber, <sup>3</sup>1998.

#### **Izborna:**

S. Babić, i sur., *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnoga jezika*, HAZU i Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1997; R. Katičić, *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*, HAZU i Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2002; S. Babić, *Tvorba riječi u hrvatskome književnom jeziku*, HAZU i Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2002; D. Raguž, *Praktična hrvatska gramatika*, Medicinska naklada, Zagreb, 1997; Z. Jelaska, *Fonološki opisi hrvatskoga jezika*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2004; I. Pranjković, *Hrvatska skladnja*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1993; I. Pranjković, *Druga hrvatska skladanja*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2001; M. Samardžija, *Iz triju stoljeća hrvatskoga standardnog jezika*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2004; B. Tafra, *Jezikoslovna razdvojba*, Matica hrvatska, Zagreb, 1995; M. Samardžija (ur) *Norme i normiranje hrvatskoga standardnoga jezika*, Matica hrvatska, Zagreb, 1999; Z. Vince, *Putovima hrvatskoga književnog jezika*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 2002; Jezikoslovni časopisi prema izboru.

**Predmet:** Književnost/kulturologija

**Kolegij:** [Književni/kulturološki kolegij iz srodnih studijskih grupa]

**ECTS bodovi:** 5 bodova

**Jezik:** Hrvatski

**Trajanje:** 1 semestar (ljetni)

**Status:** Izborni - Studenti u dogovoru s nastavnikom odabiru jedan od kolegija na srodnim studijskih grupama, pri čemu prednost imaju književni i kulturološki predmeti, odnosno kolegiji iz područja slavenskih književnosti i/ili književnopovijesni, odnosno književnoteorijski kolegiji komparativnog karaktera.

### **3.3. Struktura studija**

#### **3.3.1. Preddiplomski studij**

**/vidi tabelu na sljedećoj stranici/**

Semestar	Jezične vježbe	Kolegiji iz književnosti	Kolegiji iz jezika	Izborni kolegiji	Studentske obveze
I. semestar	<b>Jezične vježbe I</b> , 6 sati (6 bodova)	<b>Uvod u studij poljske književnosti</b> , 3 sata (2+1) (4 boda)	<b>Fonologija i povijest poljskih glasova</b> , 2 sata <b>Fonolaboratorijske vježbe i transkripcija</b> , 1 sat - zajednički ispit (5 bodova)		2 ispita 12 sati tjedno 15 ECTS
II. semestar	<b>Jezične vježbe II</b> , 6 sati (6 bodova)	<b>Poljska kultura i civilizacija</b> , 3 sata (2+1) (4 boda)	<b>Fleksija i semantika vrsta riječi</b> , 3 sata (5 bodova)		3 ispita 12 sati tjedno 15 ECTS
III. semestar	<b>Jezične vježbe III</b> , 6 sati (6 bodova)		<b>Uvod u lingvistiku i standardiziranje poljskoga književnog jezika</b> , 3 sata (2+1) (4 bodova)  <b>Opisna tvorba riječi s elementima povijesti</b> , 3 sata (1+2) (5 bodova)		2 ispita 12 sati 15 ECTS
IV. semestar	<b>Jezične vježbe IV</b> , 6 sati (6 bodova)	<b>Poljska književnost od modernizma do postmodernizma</b> , 3 sata (2+1) (5 bodova)	<b>Sintaksa poljskog jezika</b> , 3 sata (2+1) (5 bodova)		3 ispita 12 sati 16 ECTS
V. semestar	<b>Jezične vježbe V</b> , 6 sati (6 bodova)	<b>Poljska književnost do modernizma</b> , 4 sata (2+2) (6 bodova)		<b>Uvod u teoriju književnosti</b> , 2 sata (1+1) (3 boda) ili <b>Staroslavenski jezik</b> , 2 sata (3 boda) ili <b>Poljski dijalekti i sociolekti</b> , 2 sata (3 boda)	2 ispita 12 sati 15 ECTS
VI. semestar	<b>Jezične vježbe VI</b> , 6 sati (6 bodova)		<b>Frazeologija poljskog jezika</b> , 2 sata (1+1) (3 boda)	<b>Hrvatski jezik</b> , 4 sata (2+1) (5 bodova) ili <b>Književni/kultur. kolegij iz srodnih studijskih grupa</b> , 4 sata (5 bodova)	3 ispita 12 sati 14 ECTS
				<b>Terenska nastava*</b> (2 boda)	

\* Studenti koji sudjeluju u terenskoj nastavi (dio kolegija *Poljska kultura i civilizacija*, iako nije uvjet), tijekom preddiplomskog studija dodatno stječu još 2 ECTS boda. Ti se bodovi upisuju odvojeno.

Ukupno ponuđenih kolegija: 21 kolegij  
Ukupno obveznih kolegija: 16 kolegija  
Ukupno izbornih kolegija iz matične studijske grupe (unutarnja izbornost): 4 kolegija  
Ukupno izbornih kolegija iz ponude drugih studijskih grupa (vanjska izbornost): 1 kolegij  
Ukupno upisanih kolegija (studentska obveza): 16 obveznih + 2 izborna = 18 kolegija  
Ukupno ispita: 15 ispita  
Ukupno sati nastave:  $12+12+12+12+12+12=72$  sata  
Ukupno bodova:  $15+15+15+16+15+14=90$  bodova  
(+ 2 boda Terenska nastava = 92 boda)

### 3.4. Popis kolegija i/ili modula koje student može izabrati s drugih studija

Kolegiji i moduli s drugih studija na diplomskom studiju poljskog jezika i književnosti dogovaraju se s nastavnicima – u pravilu s budućim mentorima u postupku pripreme magistarskog rada.

### 3.5. Popis kolegija i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku

#### **Preddiplomski:**

*Jezične vježbe I-VI*

*Poljski dijalekti i sociolekti*

### 3.7. Način završetka studija

Preddiplomski studij završava polaganjem svih ispita koji tvore jezgru preddiplomskog studija poljskog jezika i književnosti, tj. stjecanjem najmanje 90 bodova.